

4. [Zakupki.Prom.ua](https://education.zakupki.prom.ua) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://education.zakupki.prom.ua>

5. Чалий І.В., Бредихін В.В., Коваленко С.М., Денисенко С.А. Доцільність застосування дисципліни «Електронна комерція та державні закупівлі» при підготовці студентів-магістрів навчально-наукового інституту переробних і харчових виробництв. Вісник Харківського нац. техн. ун-ту сіл. госп-ва ім. П. Василенка . – Харків: ХНТУСГ, 2019. – Вип. 207. – С.52-60.

НЕДОЛКИ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ЇХ ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Сичова Ксенія

магістр з права, аспірант,

Донецький національний університет імені В. Стуса,

провідний фахівець,

Маріупольський міський центр зайнятості

e-mail: KSicheva1985@ukr.net

Відповідно до нового Закону України «Про вищу освіту» [1] (далі – Закон) метою освітнього процесу є реалізація особистісного потенціалу людини, розвиток її творчих (креативних) здібностей, задоволення потреб особи і суспільства у підготовці компетентних фахівців, конкурентоздатних на національному та міжнародному ринках праці. Як зазначено у прогнозах ЮНЕСКО, цивілізованого рівня добробуту в XXI ст. зможуть досягти лише ті країни, де 40-50 % працездатного населення буде мати якісну вищу освіту (далі – ВО) [2].

Метою статті є аналіз існуючих недоліків сучасної системи ВО в Україні.

Головними проблемами сучасної української ВО є низький рівень підготовки фахівців та невідповідність між кваліфікацією випускника та попитом на робочу силу на вітчизняному ринку праці. Треба зазначити, що після набрання чинності новим Законом, мала запрацювати інституція, що відповідала б за процес забезпечення якості ВО, однак, фактично, не розроблено вимог і показників щодо оцінки діяльності ВНЗ, не передбачено ніяких важелів мотивації її підвищення (наприклад, можливість скасування ліцензії). Державна акредитація є примітивною та є самоціллю для ВНЗ. При цьому сам ВНЗ, що пройшов державну акредитацію та отримав ліцензію, не приділяє уваги ні на рівень підготовки абітурієнтів, ні на рівень набутих знань випускниками ВНЗ. Державна атестація для випускників має лише формальний характер, а «червоний диплом» перестав бути «знаком якості фахівця».

Крім того відсутній моніторинг діяльності ВНЗ. Таким моніторингом може бути, наприклад, встановлення ЗНО зі спеціальності для випускників ВНЗ замість державної атестації у виші, а також ЗНО при вступі в магістратуру за всіма напрямками підготовки, а не лише за напрямом «Право». Показовим у даному випадку є факт, що у 2020 році найменший середній бал, із яким було зараховано абітурієнтів до магістратури на бюджетну форму навчання за напрямом підготовки «Право» до Донецького національного університету імені В. Стуса та Донецького державного університету управління (далі – ДонДУУ) становив лише 117 та 125,5 балів відповідно, що є дуже низьким показником для фахівця з ВО (бакалавра) у сфері юриспруденції [3].

Також однією з негативних ознак деяких вітчизняних ВНЗ є незадоволеність самих студентів обраним ними ВНЗ та системою ВО взагалі. Так, відповідно до соціологічного опитування, що було проведено серед студентів ДонДУУ у 2020 році, на питання «Чи задоволені Ви своїм вибором щодо ВНЗ?» зі 100 опитаних студентів 1-4 курсів ДонДУУ відповіли, що повністю задоволені лише 15 %, ще 53 % виявилися задоволеними частково, а

32 % – повністю незадоволеними. При цьому ті, хто був незадоволений, або частково задоволений на питання щодо причини незадоволення 31 % вказали відсутність столової, буфету, 27 % – відсутність або застарілість об'єктів (пансіонатів, профілакторіїв, гуртожитків, бібліотеки тощо) – 21 %, 26 % - відсутність ліфту, пандусів у корпусах тощо, і 16 % – низький рівень знань, нестача практичної підготовки, неналежне виконання обов'язків викладачами, причиною чого є практично повна відсутність конкуренції та брак практичного досвіду, коли посада викладача є єдиним за все життя і основним місцем роботи працівника.

Однією з причин низької якості освіти є також мода на наявність в особи ВО як такої, не приділяючи особливі уваги на здібності, а наявність контрактної форми навчання взагалі фактично знищує поняття «професійного відбору абітурієнтів». Так серед опитаних студентів ДонДУУ 27 % відповіли, що вступили до ВНЗ за порадою батьків, 22 % – з огляду на наявність знайомих чи родичів, які б змогли посприяти подальшому працевлаштуванню, 19 % – наявність низького конкурсу на бюджет, 8 % – бажали «відкосити від армії», і лише 3 % – мріяли про обрану професію з дитинства, а 21 % – спиралися на результати складаного ЗНО. Тобто, як і раніше, абітурієнти при виборі майбутньої професії та ВНЗ керуються принципом знайомства, династій тощо, а не орієнтуються на наявні в них здібності та тип темпераменту тощо.

Окреслені недоліки системи ВО в Україні призводять врешті решт до того, що кадри, які закінчують ВНЗ стають неконкурентоспроможними на ринку праці, та необхідності їх перепідготовки Державною службою зайнятості. Отже, держава витрачає кошти на підготовку одного фахівця двічі. Напрями, спрямовані на оптимізацію системи ВО в Україні відносно збалансованості між ринком праці та системою ВО стануть предметом наступних досліджень автора.

Література

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Вальдшмідт І. М., Гайдей М. О. Основні проблеми системи вищої освіти в Україні та шляхи її модернізації URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2014_18_36
3. ЄДЕБО. URL: <https://vstup2020.edbo.gov.ua>

ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН ПІДЛІТКАМИ

Вовк Дарія

Студентка 4 курсу спеціальності 013 Початкова освіта

Відділення «Початкова освіта»

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Осип Марія

Викладач

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

dashavovvv@gmail.com

Підлітковий вік особливий тим, що в цей період відбувається перебудова організму, що супроводжується гормональними сплесками, психологічними переживаннями і соціальною адаптацією в дорослому світі.

Підліток не розуміє, що з ним відбувається, звідки ця енергія, яка буквально його «розпирає». У цей час дуже важливо спрямувати «зайву» енергію та силу на спорт, творчість,